

Тема 1. Предмет, метод і об'єкти організації та методики аудиту

Питання до вивчення:

- 1. Предмет аудиту.*
- 2. Метод аудиту.*
- 3. Об'єкти аудиту.*
- 4. Методи організації аудиту.*
- 5. Методики аудиту*

Питання 1. Предмет аудиту.

У загальному розумінні предмет – будь яке матеріальне явище, річ; те, що є об'єктом будь-якої діяльності або думки; те (ті) на кого направлено думку або дії.

Визначення предмету аудиту обґрунтовується його характером, який полягає у таких його складових:

1. Евристичний характер (від слова "Евристика" - знаходжу) - полягає у застосуванні в аудиті таких способів вивчення фактів господарського життя, які звужують область пошуку відхилень, зводячи до мінімуму кількість можливих варіантів перевірки документів і операцій;

2. Ретроспективний характер (від лат. слова retro - назад і specio - дивлюся), що означає постійне звернення аудитора до вивчення подій, фактів, що відбулися раніше. Аудитор звертається до минулого для пізнання істини, для з'ясування законності і достовірності здійснених операцій з метою отримання впевненості в тому, що складена звітність є достовірною.

3. Стратегічний характер (від лат. слова strategos – військо) на підставі сформованої інформації визначає можливості попередження відхилень та перекручень даних звітності у майбутньому; пропонує, розробляє, передбачає стратегію діяльності підприємства на майбутнє

Предметом аудиту є дані, що містяться у документах та інформація, яка підлягає збиранню, накопиченню, вивченню з метою дослідження змісту та пізнання, а також оцінці з точки зору законності і доцільності фактів господарського життя та відповідності відображення їх в обліку і звітності прийнятій концептуальній основі з метою надання звіту (висновку) замовнику аудиту.

Питання 2. Метод аудиту

Метод (походить від грецької - methodos – дослідження) - це шлях наукового пізнання і встановлення істини.

Метод в системі економічних наук - це спосіб дослідження явищ, процесів створених людиною систем та сукупність прийомів, за допомогою яких оцінюється стан об'єкта, що вивчається.

Метод аудиту у процесі досягнення мети характеризується використанням загальнонаукових методів дослідження, що ґрунтуються на філософських принципах, а також методів господарського контролю, які використовуються у процесі аудиту.

Метод аудиту – це сукупність способів і прийомів з використанням яких здійснюється дослідження предмету та об'єктів аудиторської діяльності.

Питання 3: Об'єкт аудиту

Термін "**об'єкт аудиту**" розглядають, як форми прояву предмету аудиту, на який цілеспрямована дія аудитора. У залежності від спрямованості аудиту, аудитор у своїй діяльності має справу з об'єктами різними за своїм складом, цільовою зорієнтованістю та іншими характеристиками.

Об'єктами аудиту є окремі господарські факти і процеси, сукупність яких характеризує господарську діяльність підприємств і діяльність окремих посадових осіб за відповідний період, що складає поняття об'єктів контролю. До об'єктів відносять економічні процеси, що здійснюються на циклах господарської діяльності: постачання, виробництво, збут продукції

До об'єктів аудиту, зокрема, відносять:

- установчі документи організації (підприємства), які визначають відносини щодо регулювання її (його) фінансової діяльності, формування та змін статутного капіталу;
- розрахунки з оплати праці;
- ресурси - засоби і предмети праці, трудові ресурси, фінансові ресурси, матеріальні активи;
- господарські процеси - економічні процеси впровадження нової техніки, забезпечення робочою силою, матеріально-технічне забезпечення, технічне, енергетичне й господарське обслуговування, основне й допоміжне виробництво; забезпечення фінансовими ресурсами та ін.;
- результати діяльності;
- організаційні форми управління;
- методи управління - системи стимулювання, внутрішньовиробничий госпрозрахунок;
- функції управління - планування, облік, контроль, економічний аналіз і прийняття управлінських рішень.

Об'єктами аудиту є здійснювані у процесі підприємницької діяльності господарські операції та факти, що формують господарські процеси, сукупність яких складає господарську діяльність суб'єкта, що перевіряється.

Питання 4: Методи організації аудиту

Поняття організації вживається в двох аспектах:

- 1) інституціональному, коли організація означає певну групу людей, які спільно досягають загальних цілей;
- 2) процесному, коли організація означає взаємодію людей між собою.

Організація має дати відповіді на три ключові запитання:

- Як згруповані працівники?
- Хто для кого є начальником ?
- Хто які завдання виконує?

У практиці аудиторської діяльності виділяють чотири основних методи організації аудиту:
суцільної перевірки (документальної і фактичної), вибіркової, аналітичної, комбінованої.

Питання 5: Методики аудиту

Список літературних джерел для використання у процесі підготовки:

- Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю., Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 540 с.
- Белуха Н.Т. Аудит: Учебник. — К.: "Знання", КОО, 2000. — 769 с. — (Высшее образование XXI века). ISBN 966-620-021-X
- Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП "Рута", 2002. - 672 с.
- Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту :Навч. посібник .-Каравела,2004.- С568.
- Лебедевич С.І. КУРС АУДИТУ: Аудит. організація і методика аудиту. екологічний аудит. Навчальний посібник. - Львів: Ліга-прес, 2007. - 1050 с.
- Рудницький В.С.Методологія і організація аудиту. – Тернопіль: “Економічна думка”, 1998. –196 с.
- Утенкова К. О. Аудит: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2011. – 408с.